ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 15.7.2015
SWD(2015) 140 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που θέτει ένα πλαίσιο για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης και την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ

{COM(2015) 341 final}
{SWD(2015) 139 final}

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

1. Πλαίσιο πολιτικής

1. Η οδηγία για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης ορίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να επανεξετάσει την αποτελεσματικότητα της οδηγίας και των κατ' εξουσιοδότηση πράξεών της έως το 2014.

2. Η οδηγία για τον οικολογικό σχεδιασμό όριζε ότι η Επιτροπή έπρεπε να επανεξετάσει την αποτελεσματικότητα της οδηγίας και των μέτρων εφαρμογής της έως το 2012. Η επανεξέταση αυτή[1] κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτείτο άμεση αναθεώρηση αλλά ότι η οδηγία θα μπορούσε να επανεξεταστεί ξανά μαζί με την επανεξέταση της οδηγίας για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης, δεδομένου ότι τα αποτελέσματα των εκτελεστικών κανονισμών για τον οικολογικό σχεδιασμό και των κατ' εξουσιοδότηση κανονισμών για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης που εφαρμόζονται στα ίδια συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα είναι συχνά συνδεδεμένα και συμπληρωματικά.

2. Αξιολόγηση και ορισμός του προβλήματος

3. Οι οδηγίες για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης και τον οικολογικό σχεδιασμό δημιουργήθηκαν για την αντιμετώπιση του βασικού προβλήματος των αρνητικών επιπτώσεων που μπορούν να έχουν στο περιβάλλον τα προϊόντα, αναλόγως του πώς κατασκευάζονται, χρησιμοποιούνται και απορρίπτονται.

4. Η οδηγία για τον οικολογικό σχεδιασμό δίνει ώθηση στην αγορά απαγορεύοντας τα λιγότερο αποδοτικά προϊόντα. Η οδηγία για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης ενθαρρύνει τους καταναλωτές να αγοράζουν περισσότερο ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα ενημερώνοντάς τους σχετικά με την ενεργειακή κατανάλωση των προϊόντων μέσω ενός ενεργειακού σήματος. Ορίζονται απαιτήσεις ειδικά για τα συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα (όπως πλυντήρια ή ηλεκτροκινητήρες) μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων (για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης) και εκτελεστικών πράξεων (για τον οικολογικό σχεδιασμό).

5. Το πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης δεν καλύπτει το ερώτημα εάν επιτυγχάνεται εξοικονόμηση ενέργειας σε άλλους τομείς με καλύτερη ή χειρότερη σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας. Για την επίτευξη των στόχων απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές και ενέργειας, απαιτούνται μέτρα σε όλους τους τομείς για την επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας, ενώ οι δαπάνες για την επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας μέσω του οικολογικού σχεδιασμού και της επισήμανσης της ενεργειακής απόδοσης είναι στη χειρότερη περίπτωση μηδενικές ή ακόμη λιγότερες.

6. Η αξιολόγηση εστιάζει στις οδηγίες πλαίσια και όχι στα επιμέρους μέτρα εφαρμογής, το οποία υπόκεινται στη δική τους διαδικασία εκτίμησης των επιπτώσεων. Οποιαδήποτε νέα προϊόντα που ενδέχεται να υπαχθούν στο μέλλον στη νομοθεσία περί οικολογικού σχεδιασμού και/ή επισήμανσης της ενεργειακής απόδοσης θα προσδιοριστούν στο πρόγραμμα εργασίας 2015-2017, το οποίο σχεδιάζει να εκδώσει η Επιτροπή στο πλαίσιο της δέσμης για την κυκλική οικονομία αργότερα κατά το 2015.

[1] COM(2012) 765 final

7. Υπάρχουν ενδεχομένως και άλλα μέτρα πολιτικής που θα μπορούσαν να αυξήσουν την αποδοτικότητα των συνδεόμενων με την ενέργεια προϊόντων, όπως δημοσιονομικά μέτρα, καθεστώτα παροχής κινήτρων, κ.λπ. Ωστόσο, η παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων αντιμετωπίζει τα συγκεκριμένα προβλήματα που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή των δύο οδηγιών. Σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, οι πολιτικές για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης και τον οικολογικό σχεδιασμό έχουν αποδειχθεί ότι λειτουργούν ικανοποιητικά σε όλον τον κόσμο. 59 χώρες εκτός της ΕΕ έχουν καθιερώσει ενεργειακά σήματα, το ήμισυ εξ αυτών με σχέδιο παρόμοιο με αυτό του σήματος της ΕΕ. Τουλάχιστον 45 χώρες εκτός της ΕΕ έχουν θεσπίσει ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τα προϊόντα.

8. 24 εκτελεστικοί κανονισμοί για τον οικολογικό σχεδιασμό έχουν εφαρμοστεί έως σήμερα. Καλύπτεται ένα ευρύ φάσμα προϊόντων, από οικιακές συσκευές, όπως ψυγεία, λαμπτήρες και λέβητες, έως επαγγελματικός και βιομηχανικός εξοπλισμός, όπως ηλεκτροκινητήρες και ανεμιστήρες. Επιπλέον, περισσότεροι από 12 κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης διασφαλίζουν σήμερα ότι τα περισσότερα καταναλωτικά προϊόντα πρέπει να πωλούνται με ενεργειακό σήμα της ΕΕ.

9. Όσον αφορά την εξοικονόμηση ενέργειας, τα μέτρα που εφαρμόζονται σήμερα για τον οικολογικό σχεδιασμό και την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης εκτιμάται ότι θα οδηγήσουν σε εξοικονόμηση 175 Mtoe πρωτογενούς ενέργειας κατ' έτος έως το 2020. Όσον αφορά περιβαλλοντικά ζητήματα πέραν της κατανάλωσης ενέργειας, έχουν γίνει λίγες μετρήσιμες επιπτώσεις έως σήμερα. Η εξοικονόμηση ενέργειας εκτιμάται ότι σε 100 δισεκατομμυρία ευρώ κατ' έτος το 2020 για τους τελικούς χρήστες των προϊόντων, ποσό που ισοδυναμεί με 465 ευρώ ανά νοικοκυριό.

10. Πέραν των περιβαλλοντικών και των οικονομικών οφελών, η καθιέρωση απαιτήσεων σε επίπεδο ΕΕ ωφελεί επίσης τη βιομηχανία. Το εναρμονισμένο σε επίπεδο ΕΕ ρυθμιστικό πλαίσιο μειώνει το κόστος για τους κατασκευαστές και προάγει την καινοτομία στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης.

11. Ωστόσο, η αξιολόγηση που διενεργήθηκε για την παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων[2] έδειξε ότι, η καθιέρωση των κατηγοριών A+ έως A+++ μείωσε την αποτελεσματικότητα των ενεργειακών σημάτων. Οι κατηγορίες A+++, A++ και A+ που προστέθηκαν κατά την αναδιατύπωση της οδηγίας το 2010 μείωσαν την αποτελεσματικότητα του σήματος στο να πείθει τους καταναλωτές να αγοράζουν αποδοτικότερα προϊόντα. Η νέα κλίμακα σήματος είναι κατανοητή από τους καταναλωτές αλλά έχει μειώσει την προθυμία τους να πληρώνουν περισσότερο για αποδοτικότερα προϊόντα. Οι καταναλωτές παρακινούνται λιγότερο από τη διαφορά μεταξύ των κατηγοριών A+ και A+++ σε σύγκριση με τη διαφορά μεταξύ των κατηγοριών C και A. Για να αντιμετωπιστεί η περαιτέρω τεχνολογική πρόοδος, απαιτείται αναπροσαρμογή των κατηγοριών σήματος όταν ένα μεγάλο ποσοστό των προϊόντων της αγοράς κατατάσσεται πλέον στην κατηγορία A+++. Δεν έχει ξεκινήσει ακόμα η αναπροσαρμογή της κλίμακας, καθώς δεν έχει συμφωνηθεί

[2] Ecofys, Evaluation of the Energy Labelling Directive and specific aspects of the Ecodesign Directive (Αξιολόγηση της οδηγίας για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης και συγκεκριμένων πτυχών της οδηγίας για τον οικολογικό σχεδιασμό), Ιούνιος 2014· London Economics, study on the impact of the energy label – and of potential changes to it – on consumer understanding and on purchase decisions (μελέτη για τις επιπτώσεις του ενεργειακού σήματος -και των ενδεχόμενων τροποποιήσεών του- στην κατανόηση και τις αγοραστικές αποφάσεις των καταναλωτών), Οκτώβριος 2014.

ακόμα η μέθοδος. Ένα άλλο πρόβλημα σχετικά με τα ενεργειακά σήματα είναι οι αυξημένες πωλήσεις μεγαλύτερων μοντέλων, τα οποία είναι αποδοτικά και, επομένως, κατατάσσονται σε υψηλή ενεργειακή κατηγορία, αλλά μολαταύτα έχουν πολύ υψηλότερη απόλυτη κατανάλωση σε σύγκριση με μικρότερες συσκευές του ίδιου τύπου.

12. Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα που απαντώνται από κοινού τόσο σχετικά με τον οικολογικό σχεδιασμό όσο και σχετικά με την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης. Πρώτον, η μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού και επισήμανσης της ενεργειακής απόδοσης, εν μέρει λόγω της αδύναμης επιβολής της νομοθεσίας από τις εθνικές αρχές εποπτείας της αγοράς. Δεύτερον, ορισμένοι κανονισμοί για προϊόντα δεν έχουν πολύ φιλόδοξους στόχους και, τρίτον, η διαδικασία νομοθέτησης είναι μακροσκελής, γεγονός που οδηγεί σε παρωχημένο τεχνικό και προπαρασκευαστικό έργο κατά τον χρόνο λήψης των πολιτικών αποφάσεων.

13. Ένα τελευταίο πρόβλημα συνδέεται κυρίως με τον οικολογικό σχεδιασμό: θα μπορούσε να δοθεί περισσότερη προσοχή σε περιβαλλοντικές επιπτώσεις πέραν της κατανάλωσης ενέργειας κατά το στάδιο της χρήσης.

3. Επικουρικότητα

14. Η λήψη μέτρων για την αποδοτικότητα των προϊόντων από τα κράτη μέλη θα δημιουργούσε φραγμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων στην ΕΕ και περιττό φόρτο στη βιομηχανία στην προσπάθειά της να συμμορφωθεί με διαφορετικά σύνολα κανόνων σε κάθε κράτος μέλος. Η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ είναι ο μόνος τρόπος να διασφαλιστεί ότι οι απαιτήσεις και τα σήματα για προϊόντα που διατίθενται στην αγορά θα είναι τα ίδια σε όλα τα κράτη μέλη.

4. Στόχοι

15. Ειδικός στόχος είναι η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και άλλων σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προϊόντων, εξασφαλίζοντας την ενημέρωση των καταναλωτών κατά τρόπο συναφή και κατανοητό και δίνοντας τη δυνατότητα στη βιομηχανία να μετατρέψει τις περιβαλλοντικές προκλήσεις σε οικονομικές ευκαιρίες.

5. Περιγραφή των επιλογών πολιτικής και της μεθοδολογίας

16. Εξετάζονται οι ακόλουθες επιλογές πολιτικής για τη βελτίωση του πλαισίου για τον οικολογικό σχεδιασμό και την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες παρατίθενται σε αυξανόμενη σειρά επιπέδου φιλοδοξίας για την αντιμετώπιση του προβλήματος:

    1. Νέα μέτρα μη νομοθετικού χαρακτήρα

    1+. Νέα μέτρα μη νομοθετικού χαρακτήρα και νομοθετικές βελτιώσεις για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης

    2. Σημαντική νομοθετική μεταρρύθμιση της νομοθεσίας για τον οικολογικό σχεδιασμό και την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης
    3. Συνολική μεταρρύθμιση της νομοθεσίας για τον οικολογικό σχεδιασμό και την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης με διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής σε μη συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα και συγκέντρωση της εποπτείας της αγοράς σε επίπεδο ΕΕ

17. Καθεμιά από τις επιλογές πολιτικής περιλαμβάνει ορισμένα μέτρα για την αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων που έχουν εντοπιστεί, με διαφορετικό βαθμό φιλοδοξίας έκαστη.

18. Οι επιλογές πολιτικής που επιτρέπουν νομοθετικές αλλαγές στην επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης είναι οι μόνες που μπορούν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της μορφής του ενεργειακού σήματος. Εξετάζονται τρεις επιμέρους επιλογές επιπροσθέτως του υφιστάμενου σήματος με τις κατηγορίες A+++ έως D για τη μορφή της κλίμακας του σήματος:

    α. κλίμακα A-G, οι κατηγορίες της οποίας θα πρέπει να αναπροσαρμόζονται ανά 5-10 έτη
    β. Αριθμητικό σήμα (π.χ. 40-100, με περιθώριο προσθήκης των κατηγοριών 0-30 στην κορυφή)
    γ. Αντίστροφο αριθμητικό σήμα (π.χ. 7-1, με περιθώριο προσθήκης των κατηγοριών 8, 9 κ.λπ στην κορυφή)

19. Το πρόβλημα που αφορά τα μεγαλύτερα μοντέλα αντιμετωπίζεται μέσω των εναλλακτικών μέτρων που δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στην απόλυτη κατανάλωση ενέργειας στο σήμα (επιλογή 1) και απαιτούν την επίτευξη μεγαλύτερης αποδοτικότητας από τις μεγαλύτερες συσκευές για την κατάταξή τους σε μια ορισμένη κατηγορία σήματος (επιλογές 1+, 2 και 3). Επιπλέον, η παροχή οικονομικών πληροφοριών επιπροσθέτως του ενεργειακού σήματος αποτελεί ένα μέτρο που θα αντιμετωπίσει περαιτέρω το πρόβλημα αυτό όσον αφορά ομάδες προϊόντων με υψηλή κατανάλωση ενέργειας (επιλογές 1+, 2 και 3).

20. Τα τρία προβλήματα που αφορούν από κοινού τον οικολογικό σχεδιασμό και την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης αντιμετωπίζονται μέσω μιας υποχρεωτικής βάσης δεδομένων καταχώρισης προϊόντων (στην επιλογή 1+ μόνο για την επισήμανση, στις επιλογές 2 και 3 για την επισήμανση και για τον οικολογικό σχεδιασμό), της παροχής των απαραίτητων πληροφοριών για τη βελτίωση της επιβολής της νομοθεσίας και της διαδικασίας νομοθέτησης και, σε κάποιον βαθμό, της αντιμετώπισης του προβλήματος των χαμηλών επιπέδων φιλοδοξίας. Το εναλλακτικό μέτρο της διενέργειας μελέτης συλλογής δεδομένων (επιλογή 1· και στην επιλογή 1+ για προϊόντα που καλύπτονται από τη νομοθεσία περί οικολογικού σχεδιασμού αλλά όχι περί επισήμανσης) αντιμετωπίζει τα ίδια προβλήματα, αν και σε μικρότερο βαθμό και όχι όσον αφορά την επιβολή της νομοθεσίας.

21. Επιπλέον μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος των λιγότερο φιλόδοξων απαιτήσεων είναι i) η χρήση καμπυλών εκμάθησης για τον καθορισμό του ελάχιστου κόστους κύκλου ζωής στο οποίο τίθενται απαιτήσεις (επιλογές 1, 1+ και 2) και ii) η μεταβολή της απαίτησης ελάχιστου κόστους κύκλου ζωής σε μια σημαντικά περισσότερο φιλόδοξη απαίτηση «σημείου εξισορρόπησης» (επιλογή 3).

22. Επιπλέον μέτρα για την αντιμετώπιση της μη συμμόρφωσης και της αδύναμης επιβολής της νομοθεσίας είναι η υποστήριξη κοινών δράσεων εποπτείας μέσω έργων συγχρηματοδοτούμενων από την ΕΕ (επιλογές 1, 1+ και 2), η νομική εναρμόνιση με την πρόταση ενός νέου κανονισμού εποπτείας της αγοράς της Επιτροπής[3] (επιλογές 1+ και 2),

[3] COM(2013) 75 final

ο εξορθολογισμός των νομικών διατάξεων της οδηγίας για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης (επιλογές 1+, 2 και 3), η απαίτηση πιστοποίησης όλων των ομάδων προϊόντων από τρίτα μέρη (επιλογές 2 και 3) και η συγκέντρωση της εποπτείας της αγοράς σε επίπεδο ΕΕ (επιλογή 3).

23. Το πρόβλημα που αφορά άλλες περιβαλλοντικές επιπτώσεις αντιμετωπίζεται μέσω της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής σε μη συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα για τα οποία οι εν λόγω επιπτώσεις είναι πολύ σημαντικότερες της χρήσης της ενέργειας (επιλογή 3) ή, εναλλακτικά, επανεξετάζοντας και επικαιροποιώντας τη μεθοδολογία ανάλυσης του οικολογικού σχεδιασμού («Μεθοδολογία για τον οικολογικό σχεδιασμό συνδεόμενων με την ενέργεια προϊόντων, MEErP») για την καλύτερη αντιμετώπιση των επιπτώσεων των συνδεόμενων με την ενέργεια προϊόντων που αφορούν την αποδοτικότητα των υλικών (επιλογές 1, 1+ και 2).

24. Η ανάλυση επιπτώσεων διεξήχθη βάσει ενός μοντέλου που περιλαμβάνει δεδομένα από όλες τις προπαρασκευαστικές μελέτες και τις εκτιμήσεις επιπτώσεων που διενεργήθηκαν για προϊόντα που καλύπτονται από τις διατάξεις περί οικολογικού σχεδιασμού και επισήμανσης της ενεργειακής απόδοσης. Το μοντέλο καλύπτει μόνο τα συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα και, επομένως, η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής σε άλλα προϊόντα στην επιλογή 3 αξιολογήθηκε ποιοτικά. Μια ειδική μελέτη εξέτασε την κατανόηση των καταναλωτών και τις επιπτώσεις των διαφορετικών μορφών σημάτων στις αγοραστικές τους αποφάσεις. Πραγματοποιήθηκε σύγκριση όλων των επιλογών με ένα βασικό σενάριο σύμφωνα με το οποίο θα συνεχιστεί η εφαρμογή των διατάξεων περί οικολογικού σχεδιασμού και επισήμανσης της ενεργειακής απόδοσης αλλά χωρίς να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που έχουν εντοπιστεί.

6. Ανάλυση των επιπτώσεων

25. Όλες οι επιλογές μειώνουν περαιτέρω τη χρήση ενέργειας των προϊόντων σε σημαντικό βαθμό, όπως φαίνεται στους πίνακες επισκόπησης στο τέλος του παρόντος εγγράφου. Όσο μεγαλύτερο βαθμό φιλοδοξίας εκφράζουν τα μέτρα στις επιλογές για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, τόσο υψηλότερη είναι η επιπρόσθετη εξοικονόμηση ενέργειας.

26. Όσον αφορά την κατανόηση των καταναλωτών, οι αλφαβητικές κλίμακες σήματος (δηλαδή A+++ έως D και A έως G) είναι σαφώς πιο κατανοητές από τους καταναλωτές σε σύγκριση με τα αριθμητικά σήματα. Όσον αφορά τις επιπτώσεις τους στις αγοραστικές αποφάσεις των καταναλωτών, η κλίμακα A-G κατάφερε καλύτερα να πείσει τους καταναλωτές να αγοράζουν αποδοτικότερα προϊόντα, ακολουθούμενη από την αντίστροφη αριθμητική κλίμακα σήματος, ενώ η αριθμητική κλίμακα σήματος σημείωσε χειρότερες επιδόσεις από την τρέχουσα κλίμακα σήματος A+++ έως D.

27. Όλες οι επιλογές μειώνουν άλλες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, τις εκπομπές οξειδίων του αζώτου και τη χρήση του νερού. Ωστόσο, πέραν της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η οποία συνδέεται στενά με την εξοικονόμηση ενέργειας, η μείωση των άλλων περιβαλλοντικών επιπτώσεων είναι μέτρια σε σύγκριση με την εξοικονόμηση ενέργειας. Μόνο η επιλογή που διευρύνει το πεδίο εφαρμογής των οδηγιών από συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα σε άλλα προϊόντα έχει τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει πιο σθεναρά άλλες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Ωστόσο, ορισμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις προϊόντων εκτός των

συνδεόμενων με την ενέργεια προϊόντων αντιμετωπίζονται ήδη μέσω άλλων νομοθετικών πράξεων.

28. Οι κύριες οικονομικές επιπτώσεις αφορούν τις καταναλωτικές δαπάνες (άθροισμα κόστους αγοράς και κόστους ενέργειας κατά τη χρήση), οι οποίες επηρεάζονται από τις τιμές ενέργειας. Εάν οι τιμές ενέργειας αυξάνονται κατά 4% κατ' έτος έως το 2030, οι καταναλωτικές δαπάνες είναι χαμηλότερες σε όλες τις επιλογές από ότι εάν δεν ληφθούν νέα μέτρα και το όφελος αυτό είναι μεγαλύτερο στις επιλογές που εκφράζουν υψηλότερο βαθμό φιλοδοξίας. Εάν η αύξηση των τιμών ενέργειας μειωθεί στο 0,5% κατ' έτος μετά το 2020, οι καταναλωτικές δαπάνες εξακολουθούν να είναι χαμηλότερες σε όλες τις επιλογές από ότι εάν δεν ληφθούν νέα μέτρα, αν και σε χαμηλότερο βαθμό, και η εξοικονόμηση κόστους είναι παρόμοια σε όλες τις επιλογές.

29. Η τάση των εμπορικών εσόδων ακολουθεί την τάση της εξοικονόμησης ενέργειας σε όλες τις επιλογές: όσον μεγαλύτερο επίπεδο φιλοδοξίας εκφράζουν τα μέτρα, τόσο μεγαλύτερα είναι τα εμπορικά έσοδα. Αυτό οφείλεται στο ότι, με εξαίρεση τα ηλεκτρονικά προϊόντα, τα αποδοτικότερα προϊόντα είναι σχετικά πιο ακριβά από άποψη κόστους αγοράς. Τα έσοδα επηρεάζουν τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις κατά τον ίδιο τρόπο. Περίπου 80-85% των εσόδων συνεισφέρουν στο ΑΕγχΠ της ΕΕ. Στον τομέα του φωτισμού, τα έσοδα μειώνονται λόγω μιας περαιτέρω στροφής στις πωλήσεις τύπων λαμπτήρων με μεγαλύτερη διάρκεια ζωής οι οποίοι χρειάζονται, επομένως, αντικατάσταση λιγότερο συχνά. Ο τομέας της θέρμανσης χώρων αντιστοιχεί σε μεγάλο ποσοστό της αύξησης των εσόδων, το οποίο συνδέεται με μια στροφή προς τις γεωθερμικές αντλίες θερμότητας. Εάν οι τιμές των γεωθερμικών αντλιών θερμότητας μειωθούν περισσότερο του αναμενόμενου, τα πρόσθετα έσοδα σε όλες τις επιλογές θα είναι μικρότερα.

30. Η επιπρόσθετη διοικητική επιβάρυνση (πέραν αυτής που αφορά τη συμμόρφωση με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο) για τις επιχειρήσεις είναι σημαντική στην περίπτωση σημαντικής νομοθετικής μεταρρύθμισης (επιλογή 2) και υψηλή στην περίπτωση συνολικής μεταρρύθμισης (επιλογή 3). Επιπλέον, η αναπροσαρμογή της κλίμακας που προβλέπεται στην επιμέρους επιλογή που καθιερώνει την κλίμακα σήματος A-G δημιουργεί συνεχή διοικητικό φόρτο 50 εκατομμυρίων ευρώ για τους κατασκευαστές και 10 εκατομμυρίων ευρώ για τους εμπόρους κάθε 5-10 χρόνια. Το διοικητικό κόστος για την καταχώριση των προϊόντων στην επιλογή 1+ εκτιμάται σε 1,5 εκατομμύρια ευρώ ετησίως για ολόκληρη τη βιομηχανία Ωστόσο, δεδομένου ότι η συμμόρφωση είναι υποχρεωτική, οι κατασκευαστές και οι έμποροι μπορούν να μετακυλήσουν αυτά τα έξοδα για την αναπροσαρμογή της κλίμακας και την καταχώριση (που συνολικά ανέρχεται σε περίπου 2 μέχρι 5 λεπτά για κάθε επισημασμένο προϊόν) στους καταναλωτές, στους οποίους αυτά αντισταθμίζονται πολλαπλάσια από τα χρηματικά οφέλη που προκύπτουν από τις ανώτερες επιδόσεις του σήματος A-G ως βάση για την αναγνώριση και την αγορά αποδοτικότερων προϊόντων από τους καταναλωτές.

7. Συμπεράσματα

31. Η επιλογή της λήψης μόνο μη νομοθετικών μέτρων (επιλογή 1) μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική περαιτέρω εξοικονόμηση ενέργειας και αντιμετωπίζει αρκετά από τα προβλήματα. Ωστόσο, δεν μπορεί να αντιμετωπίσει το κρίσιμο πρόβλημα της μορφής της

κλίμακας του ενεργειακού σήματος, για το οποίο υπάρχουν, σύμφωνα με την ανάλυση, καλύτερες λύσεις από το υφιστάμενο σήμα A+++ έως D.

32. Οι επιλογές της σημαντικής (επιλογή 2) και της συνολικής (επιλογή 3) νομοθετικής μεταρρύθμισης των διατάξεων για τον οικολογικό σχεδιασμό και των διατάξεων για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης οδηγούν στην επίτευξη της υψηλότερης εξοικονόμησης ενέργειας. Ωστόσο, οι επιλογές αυτές μπορούν να προκαλέσουν δυσανάλογους φραγμούς στο διεθνές εμπόριο, διότι περιλαμβάνουν απαίτηση για την πιστοποίηση όλων των προϊόντων από τρίτους. Επιπλέον, όσον αφορά τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και σε προϊόντα πέραν των συνδεόμενων με την ενέργεια προϊόντων στην επιλογή 3, δεν είναι σαφής η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας: η νομοθεσία για τον οικολογικό σχεδιασμό και την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης μπορεί να μην είναι το σωστό μέσο για τα προϊόντα αυτά, ενώ για ορισμένες ομάδες προϊόντων αυτό το μέτρο επικαλύπτει άλλες πολιτικές για το περιβάλλον. Επομένως, φαίνεται ότι υπερβαίνονται τα όσα είναι απαραίτητα για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί.

33. Η επιλογή των μη νομοθετικών μέτρων και των νομοθετικών βελτιώσεων της επισήμανσης της ενεργειακής απόδοσης (1+) διαφαίνεται ως η βέλτιστη επιλογή από την οπτική όλων των επιπτώσεων συνδυαστικά. Αντιμετωπίζει όλα τα προβλήματα που έχουν εντοπιστεί σε ολοκληρωμένο ή σημαντικό βαθμό και προκαλεί περιορισμένο διοικητικό φόρτο. Θα συμπεριλαμβάνει την επιμέρους επιλογή του σήματος A-G, η οποία είναι ανώτερη των λοιπών επιλογών για τη μορφή του σήματος. Η επιλογή 1+, συμπεριλαμβανομένου του σήματος A-G, εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε εξοικονόμηση 47 Mtoe πρωτογενούς ενέργειας επιπλέον κατ' έτος το 2030.

Πίνακες επισκόπησης με βασικά αποτελέσματα των μοντέλων που αναπτύχθηκαν για το 2030.

Αποτελέσματα εξαιρουμένων οποιωνδήποτε επιπτώσεων της αλλαγής στη μορφή του σήματος	Επιλογή 1 Νέα μέτρα μη νομοθετικού χαρακτήρα	Επιλογή 1+ Νέα μέτρα μη νομοθετικού χαρακτήρα + νομοθετικά μέτρα για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης	Επιλογή 2 Σημαντική νομοθετική μεταρρύθμιση για οικολογικό σχεδιασμό + επισήμανση ενεργειακής απόδοσης	Επιλογή 3 Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και συγκέντρωση της εποπτείας της αγοράς
Περιβαλλοντικές επιπτώσεις				
Χρήση ενέργειας (TWh πρωτογενούς ενέργειας/έτος) (Mtoe πρωτογενούς ενέργειας/έτος)	-310 -27	-490 -42	-580 -50	καλύτερη της επιλογής 2
Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (Mt CO_2-eq./έτος)	-45	-75	-87	καλύτερη της επιλογής 2
Οικονομικές επιπτώσεις				
Καταναλωτικές δαπάνες με κλιμάκωση τιμών ενέργειας κατά 4 % (δισεκατ. ευρώ κατ' έτος)	-20	-27	-32	στην καλύτερη περίπτωση παρόμοια της επιλογής 2
Καταναλωτικές δαπάνες με κλιμάκωση τιμών ενέργειας κατά 0,5 % από το 2020 (δισεκατ. ευρώ κατ' έτος)	-8	-9	-10	στην καλύτερη περίπτωση παρόμοια των άλλων επιλογών
Εμπορικά έσοδα (δισεκατ. ευρώ κατ' έτος)	+16	+30	+35	Μη διαθέσιμο
Διοικητικός φόρτος				
Συνολικός διοικητικός φόρτος (εκατ. ευρώ κατ' έτος)	+3	+6	+145	+500-1000

Επιπρόσθετες επιπτώσεις της αλλαγής στη μορφή του σήματος	σήμα A-G	αριθμητικό σήμα	αντίστροφο αριθμητικό σήμα
Περιβαλλοντικές επιπτώσεις			
Χρήση ενέργειας (TWh πρωτογενούς ενέργειας/έτος) (Mtoe πρωτογενούς ενέργειας/έτος)	-62 -5	+17 +1	-36 -3
Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (Mt CO_2-eq./έτος)	-9,6	+2,6	-5,5
Οικονομικές επιπτώσεις			
Καταναλωτικές δαπάνες με κλιμάκωση τιμών ενέργειας κατά 4 % (δισεκατ. ευρώ κατ' έτος)	-3,7	+1,0	-2,2
Καταναλωτικές δαπάνες με κλιμάκωση τιμών ενέργειας κατά 0,5 % από το 2020 (δισεκατ. ευρώ κατ' έτος)	-1,2	+0,3	-0,8
Εμπορικά έσοδα (δισεκατ. ευρώ κατ' έτος)	+3,7	-1,0	+2,1
	+52,2	-13,6	+30,1
Διοικητικός φόρτος			
Διοικητικός φόρος για τις επιχειρήσεις (εκατ. ευρώ)	60 (κάθε 5-10 έτη)	60 (μόνο μία φορά)	60 (μόνο μία φορά)